

Virtuální hospice – Výchova k občanství: Práva dítěte

Odborná analýza hodiny (evaluce)

Autor: Mgr. Slavoj Tomeček

Úvod

Úvodem bych chtěl říci, že se mi hodina velice líbila. Odvážil bych se ji dokonce označit za vzorovou. Bylo pro mne skutečným potěšením sledovat vyučující a žáky při práci. Až na několik málo drobností (které se však vyskytnou vždy) naplnila hodina mou představu o tom, jak by měla ideální vyučovací hodina vypadat.

Cíl hodiny, metody práce

Zhlédnutá hodina navazovala na činnost z předchozí hodiny, ve které žáci sledovali a rozebírali dokument *Děti ze stanice Leningradská*. Kdo dokument viděl, dá mi jistě zapravdu, že jde skutečně o velmi silný zážitek. Žáci měli navíc k dispozici souhrn obsahu dokumentu v tištěné podobě, který jim dává možnost rychle si připomenout, co všechno v dokumentu viděli. Posuzovaná hodina počítala s tím, že si žáci z dokumentu zapamatovali všechny důležité momenty a že s nimi tedy budou schopni v hodině dále pracovat.

Cíl hodiny byl definován jasně, srozumitelně a v návaznosti na předchozí hodinu. Žáci se měli seznámit se základními právy dítěte a dále s možnostmi vlastní aktivní pomoci v případě porušování těchto práv.

Všechny aktivity a vyučovací metody byly zvoleny tak, aby těchto cílů bylo postupně a v logické návaznosti dosaženo, s důrazem na maximální samostatnost a aktivitu žáků.

Zapojení žáků do výuky

Vyučující se podařilo dosáhnout maximálního zapojení žáků do výuky. Prakticky celou hodinu pracovali samostatně. Úkoly byly zadány tak, aby jim žáci porozuměli a zvládli, ale zároveň nebyly jednoduché, nutily žáky přemýšlet, hledat vhodné odpovědi apod.

Práce vyučující během všech aktivit byla vzorná – pobízela žáky k práci, kontrolovala jejich činnost, poradila v okamžiku, kdy si žáci s něčím nevěděli rady. Hodina proto měla rychlý spád, byla velmi dynamická, bez zbytečných časových prodlev. Žáci se během hodiny skutečně mnoho naučili. Pracovali soustředěně a s velkým zaujetím.

Vyučující se podařilo dát prostor k vyjádření opravdu všem žákům. Vybízela je k tomu, aby uváděli příklady z vlastní zkušenosti, a mohli si tak uvědomit aktuálnost a závažnost tématu pro jejich vlastní život. Z toho, co žáci během hodiny sdělovali, bylo patrné, že přesně chápou, co se po nich chce, co mají dělat, k čemu směřují otázky, a dokázali to vždy vhodně vztáhnout ke zkušenostem z vlastního života. Zároveň k tomu byli vyučující neustále vybízení.

Zde bych však měl přece jen drobnou výtku. V jednom okamžiku se žák dotázal na význam pojmu přirozené právo na život a vyučující mu nedokázala pojem přesně vysvětlit. Zároveň přislíbila, že přesné vysvětlení podá později, k čemuž však již bohužel nedošlo. Z dotazu bylo patrné, že v dosavadní výuce tématu lidských práv nebyl pojem přirozených práv probírán. Jsem si vědom toho, že koncept přirozených práv je pro studenty velmi obtížně pochopitelný, ale základní povědomí o něm by podle mne přesto měli mít.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Připravené materiály a pomůcky

Pracovní listy a další materiály byly připraveny tak, aby maximálně podpořily a umožnily samostatnou práci studentů. Práce s textem postavená na vyhledávání odpovědí na předem připravené otázky se mi pro většinu aktivit s textem jeví jako vůbec nejvhodnější.

Velmi zdařilá byla také volba upraveného textu Úmluvy, který je mnohem přiměřenější aktuálním znalostem žáků.

Měl bych jen malou poznámku k zadávání práce s písemnými materiály. Bylo by dobré žáky předem upozornit na to, že jim materiály zůstanou, a také jak si do nich mají během plnění zadaných úkolů nejlépe zaznamenávat.

Použití internetu pro vyhledávání informací o organizacích zabývajících se právy dětí myslím nepotřebuje komentář a z mého pohledu se jeví jako více než vhodné.

Třešničkou na dortu byl pak zadaný domácí úkol, jehož cílem bylo přimět studenty znovu se zamyslet nad vším, co se v hodině dozvěděli, včetně reflexe vlastních hodnot, názorů a postojů.

Na závěr bych chtěl paní kolegyni poděkovat za to, že nám dala možnost získat mnoho inspirativních podnětů pro zlepšení naší vlastní výuky, ale také možnost kritického zamyšlení se nad tím, zda jsme vždy schopni čas vyučovací hodiny maximálně vyplnit takovou činností, ze které si naši žáci odnesou vše důležité a nezbytné pro potřeby vlastního života. Osobně mám pocit, že paní kolegyni se to alespoň v této hodině podařilo.